

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.2.22
KOM(2011) 77 galutinis

2008/0028 (COD)

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS
EUROPOS PARLAMENTUI**

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos
reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams priėmimo**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams priėmimo

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymo (dokumentas COM(2008) 40 galutinis – 2008/0028(COD)) perdavimo Europos Parlamentui ir Tarybai data	2008 m. vasario 1 d.
Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės pateikimo data	2008 m. rugsėjo 18 d.
Europos Parlamento nuomonės pateikimo data (pirmasis svarstymas)	2010 m. birželio 16 d.
Iš dalies pakeisto pasiūlymo perdavimo data	[*]
Politinio susitarimo data	2010 m. gruodžio 7 d.
Tarybos pozicijos priėmimo data	2011 m. vasario 14 d.

- * Atsižvelgdama į Tarybos pozicijos pokyčius po pirmojo svarstymo Europos Parlamente, Komisija neparengė iš dalies pakeisto pasiūlymo, bet pareiškė nuomonę dėl Parlamento pakeitimų Komisijos komunikate dėl veiksmų, kurių reikėtų imtis dėl Parlamento 2010 m. birželio mėn. sesijoje priimtų nuomonių ir rezoliucijų (dokumentas **SP(2010)6136**), kuris buvo pateiktas Europos Parlamentui 2010 m. rugsėjo 29 d.

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

Pasiūlymo projekte sujungiamos ir atnaujinamos dvi svarbios ženklinimo teisės aktų sritys – atitinkamai direktyvomis 2000/13/EB¹ ir 90/496/EEB² reglamentuojami bendrasis maisto produktų ženklinimas ir maistingumo ženklinimas. Pasiūlyme taip pat išdėstytos nauja redakcija šešios kitos direktyvos, susijusios su tam tikrų kategorijų maisto produktų ženklinimu. Šio pasiūlymo tikslai yra tokie:

¹ 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo (OL L 109, 2000 5 6, p. 29).

² 1990 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 90/496/EEB dėl maisto produktų maistingumo ženklinimo (OL L 276, 1990 10 6, p. 40).

- supaprastinti maisto produktų ženklavimo teisės aktus sukuriant bendrą principų ir reikalavimų priemonę, taikomą horizontaliems ženklavimo reikalavimams, susijusiems su bendruoju ir maistingumo ženklavimu;
- įtraukti specialias nuostatas dėl atsakomybės visoje maisto grandinėje, atsižvelgiant į informacijos apie maistą buvimą ir jos tikslumą;
- nustatyti išmatuojamus kriterijus dėl tam tikrų maisto ženklavimo įskaitomumo aspektų;
- išaiškinti taisykles dėl kilmės šalies arba provenencijos vietos ženklavimo;
- įdiegti privalomą maistingumo ženklavimą daugumos perdirbtų maisto produktų etiketės pagrindiniame regėjimo lauke;
- sukurti valdymo sistemą, kuri būtų taikoma tam tikriems savanoriško maisto ženklavimo aspektams, ir kurią patvirtintų valstybės narės.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

3.1. Bendrosios pastabos

Europos Parlamentas (toliau – EP) priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą 2010 m. birželio 16 d. Komisija visiškai, iš dalies arba iš esmės priėmė 113 iš 247 per pirmąjį svarstymą priimtų pakeitimų; jos manymu, dėl šių pakeitimų, kurie atitinka bendrą pasiūlymo tikslą, Komisijos pasiūlymas tapo aiškesnis ir geresnis.

Nors Tarybos pozicija, kuri buvo priimta per pirmąjį svarstymą 2011 m. vasario 14 d., iš esmės atitinka pirminio Komisijos pasiūlymo tikslus, kai kuriais klausimais ji skiriasi. Tam, kad teisės aktų leidybos procesas vyktų toliau, Komisija politiniam susitarimui dėl teksto neprieštaravo. Tačiau Komisija pridėtame pareiškime Tarybai nurodė, kad EP pakeitimai, kuriuos Komisija seniau nurodė priimsianti, nėra įtraukti į pirmininkaujančios valstybės narės pateiktą tekstą, visų pirma reikalavimas pateikti tam tikrą maistingumo informaciją pakuotės priekinėje dalyje.

3.2. Visiškai, iš dalies arba iš esmės į Tarybos poziciją per pirmąjį svarstymą įtraukti Europos Parlamento pakeitimai, kuriems Komisija pritarė

Kilmės ženklavimas. EP per pirmąjį svarstymą priimtoje pozicijoje siūlė privalomą mėsos, paukštienos, pieno produktų, šviežių vaisių ir daržovių, kitų produktų iš vienos sudedamosios dalies, taip pat mėsos ir žuvies, naudojamų kaip perdirbtų maisto produktų sudedamoji dalis, kilmės ženklavimą (101 pakeitimas). Jau galioja vaisių ir daržovių, jautienos, vyno, alyvuogių aliejaus ir importuotos paukštienos privalomo ženklavimo teisės aktai, o neseniai Komisija pateikė pasiūlymą³, kuriuo siekiama sukurti teisinį pagrindą, pagal kurį galbūt (atlikus poveikio vertinimą) būtų privaloma visiems žemės ūkio sektoriams nurodyti ūkininkavimo vietą. Komunikate dėl EP nuomonės Komisija iš dalies priėmė EP pakeitimą dėl plačiau taikomo privalomo kilmės ženklavimo, įtraukiant į taikymo sritį pagrindinius maisto

³ COM(2010) 738.

produktus, kurie nebuvo iš esmės perdirbti ir kurie paprastai yra laikomi produktais iš vienos sudedamosios dalies, atsižvelgiant į deleguotų priemonių, pagrįstų poveikio vertinimu, įsigaliojimą, su sąlyga, kad šis pakeitimas bus suformuluotas iš naujo. Komisija taip pat nurodė, kad siekiant atsižvelgti į vartotojų lūkesčius ir praktines kliūtis, susijusias su konkrečiais produktais, privalomas kilmės ženklavimas turėtų būti pradėtas taikyti įsigaliojus deleguotoms priemonėms, pagrįstoms poveikio vertinimais, kuriais visų pirma nustatomas visų maisto produktų arba tam tikrų kategorijų maisto produktų informacijos apie maisto kilmę pateikimo būdas.

Tarybos per pirmąją svarstymą priimtoje pozicijoje nurodyta, kad privalomas kilmės ženklavimas būtų taikomas neperdirbtai kiaulienai, avienai, ožkienai ir paukštienai po to, kai per 2 metus nuo reglamento įsigaliojimo bus priimtos įgyvendinimo taisyklės. Taryba taip pat siūlo, kad Komisija per 3 metus nuo reglamento įsigaliojimo pateiktų Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie privalomą šių produktų ženklavimą: pieno; pieno, naudojamo kaip sudedamoji dalis pieno produktuose; mėsos, naudojamos kaip sudedamoji dalis; neperdirbtų maisto produktų; iš vienos sudedamosios dalies pagamintų produktų ir sudedamųjų dalių, sudarančių daugiau kaip 50 % maisto produkto. Komisija gali pritarti privalomo kiaulienos, paukštienos, avienos ir ožkienos ženklavimo metodui. Tačiau Komisija mano, kad atsižvelgiant į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), šis reikalavimas turėtų būti taikomas pasinaudojant deleguotais aktais, nes jis yra susijęs su pusiau teisiniais elementais (pavyzdžiui, reikalavimas nustatyti atitinkamą geografinį lygmenį). Šie deleguoti aktai turėtų būti priimti įtraukiant juos į specialių Sąjungos nuostatų, taikomų kiaulienos, avienos, ožkienos ir paukštienos sektoriams, sistemą. Atsižvelgiant į SESV, teisinis tekstas turėtų būti atitinkamai pakeistas. Renkantis šio reikalavimo įgyvendinimo priemones, reikėtų visų pirma siekti išvengti nereikalingos ir pernelyg didelės administracinės naštos maisto verslo operatoriams ir vykdymo priežiūros institucijoms. Tai savo ruožtu užtikrintų, kad vartotojams bus pateikta vertinga informacija ir tuo pačiu bus išvengta galimo dėl tokių priemonių taikymo konkurencingumo sumažėjimo, prekybos sutrikdymo ar neproporcingų sąnaudų įmonėms ir vartotojams. Komisija laikosi nuomonės, kad Tarybos pasiūlyta ataskaita dėl platesnio kilmės ženklavimo taikymo įtraukiant kitus maisto produktus pripažįstamas EP pageidavimas taikyti privalomą kilmės ženklavimą kitiems maisto produktams, tačiau leidžiama vadovautis metodu, pagal kurį galima atsižvelgti į vartotojų lūkesčius ir praktinius suvaržymus, susijusius su specifiniais maisto produktais, kaip tai nurodyta Komisijos atsakyme Europos Parlamentui, ir yra suderinamas su pasiūlyme dėl Reglamento (EB) 1234/2007 dėl kilmės ženklavimo (COM(2010)738) pakeitimo nurodytu metodu. Šiuo atveju Komisija principui pritaria, tačiau tekstą gali reikėti sutvarkyti teisiniu požiūriu.

Imitaciniai maisto produktai ir (arba) pakaitalai. Su EP pakeitimu, kuriuo aiškiai uždraudžiama klaidinanti praktika dėl imitacinių produktų (78 pakeitimas), Komisija iš dalies sutinka. Tarybos per pirmąją svarstymą išsakytas požiūris dėl bendrųjų nuostatų, susijusių su klaidingu pateikimu, sutampa su Komisijos pozicija dėl EP pakeitimų, ir jam gali būti pritarta. Siekdama kompromiso, Komisija gali sutikti su Tarybos pozicija dėl to, kad į priedą reikėtų įtraukti reikalavimą aiškiai nurodyti etiketėje (ne tik ingredientų sąrašė) sudedamąsias dalis arba ingredientus, kuriais pakeičiami tie elementai, kuriuos vartotojas manytų esamus arba naudojamus įprastomis aplinkybėmis. Tačiau Komisija nesutinka, kad maisto produkto ar ingrediento pavadinimas būtų apibūdinamas kaip, pavyzdžiui, „sūrio pakaitalas“.

„kumpio pakaitalas“ arba „sūrio imitacija“ ar „kumpio imitacija“, kaip tai siūloma Europos Parlamento 230 pakeitime.

Ženklinimas informacija apie nano ingredientus. EP pozicijai, kuria reikalaujama, kad ingredientai, gauti taikant nanotechnologiją, turi būti nurodyti etiketėje (130 pakeitimas), Komisija iš esmės pritarė. Komisijai yra priimtinas Tarybos pasiūlymas įtraukti kryžminę nuorodą į sąvoką „dirbtinai sukurtos nanomedžiagos“ ir reikalavimas ingredientų sąrašė nurodyti, kad tokių ingredientų yra. Tarybos pozicijoje atsižvelgiama į diskusijas dėl Reglamento (EB) Nr. 258/97 dėl naujų maisto produktų ir naujų maisto komponentų peržiūros.

Informacija, kurią privaloma nurodyti ant nefasuotų maisto produktų. Per pirmąjį svarstymą EP priėmė poziciją, kad nefasuoti maisto produktai neturėtų būti įtraukti į reglamento taikymo sritį (30 pakeitimas). Tačiau Europos Parlamentas pozicijoje dėl nacionalinių nefasuotiems produktams taikomų priemonių (184 pakeitimas) pritaria principui pateikti informaciją apie ingredientų, kuriuose yra alergiją sukeliančių arba sunkiai toleruojamų medžiagų (alergenų), buvimą. Taryba taip pat pritarė šiam principui ant nefasuotų maisto produktų pateikti informaciją apie alergiją galinčius sukelti ingredientus.

Per pirmąjį svarstymą priimtose pozicijose EP ir Taryba laikosi nuomonės, kad reikėtų pakeisti privalomos informacijos (išskyrus informaciją apie alergenus) pateikimo principus, taikomus nefasuotiems maisto produktams. Pirminis Komisijos pasiūlymas atitinka esamą teisinę sistemą, kurioje iš esmės numatyta, kad privaloma maisto produktų informacija turėtų būti pateikiama ant visų į teisės akto taikymo sritį įeinančių produktų. Tačiau nefasuotų maisto produktų atveju valstybės narės gali nuspręsti, kad tam tikra informacija neprivalo būti pateikiama visais atvejais, su sąlyga jei vartotojas yra užtenkamai informuotas. EP (184 pakeitimas) ir Taryba laikosi pozicijos, kuri yra priešinga Komisijos pasiūlymui; šios institucijos leidžia valstybėms narėms reikalauti, kad greta informacijos apie alergenus būtų pateikta informacija apie reglamente nurodytas privalomas sudėtines dalis. Šis siūlomas pakeitimas yra priimtinas, nes toks pakeitimas teisės akto, pridedamo prie reglamento, forma, būtų reiškęs, kad valstybei narei nenustačius taisyklių, maisto verslo operatorius turėtų pateikti visą išsamią informaciją, o ne tik informaciją apie alergenus.

Maisto verslo operatorių atsakomybė. Tarybos pozicija dėl maisto verslo operatorių atsakomybės (Komisijos pirminio pasiūlymo 8 straipsnis) sutampa su Komisijos pasiūlymo principais. EP per pirmąjį svarstymą priimtoje pozicijoje (84, 86, 88, 89 ir 326 pakeitimai) Komisijos pasiūlymas buvo pakoreguotas pagal metodą, kuris buvo priimtas Reglamentu (EB) Nr. 2009/767 dėl pašarų tiekimo rinkai ir ženklavimo. Komisija šioms EP pakeitimams pritarė. Tačiau Komisija, atsižvelgdama į šio klausimo subtilumą ir prieštaringas diskusijas Taryboje, siekdama kompromiso, gali sutikti su Tarybos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija.

3.3. **Visiškai, iš dalies arba iš esmės į Tarybos poziciją per pirmąjį svarstymą įtraukti Europos Parlamento pakeitimai, kuriuos Komisija atmetė**

Nacionalinės sistemos. EP per pirmąjį svarstymą priimtoje pozicijoje panaikino VII skyrių dėl nacionalinių sistemų kūrimo (301 pakeitimas). Taryba savo pozicijoje pasiūlė tą patį. Komisija apgailestauja, kad nei Europos Parlamentui nei Tarybai nėra

priimtinas Komisijos požiūris sukurti savanoriškų ženklavimo sistemų gerosios patirties mainų struktūrą.

Komisija atmetė per pirmąjį svarstymą priimtus EP pakeitimus (155, 156, 298, 299 pakeitimai), kuriais buvo pakeisti papildomų maistingumo informacijos pateikimo formų kriterijai ir jų derinimas su grafinių pateikimo formų kriterijais. Taryba taip pat pasiūlė derinti papildomo savanoriško informacijos pateikimo formų ir maistingumo informacijos pateikimo kriterijus. Be to, į Tarybos poziciją įtraukiamos nuostatos, kuriomis: leidžiama valstybėms narėms skatinti specialių papildomų savanoriškų schemų (PSS) jų teritorijoje naudojimą; valstybės narės įpareigojamos užtikrinti tinkamą jų rinkoje taikomų PSS stebėseną; ir pabrėžiama, kad Komisija gali palengvinti informacijos ir gerosios patirties naudojant PSS mainus. Taryba savo pozicijoje įpareigoja Komisiją priimti su straipsnyje nurodytais kriterijais susijusias įgyvendinimo taisykles ir per 5 metus nuo straipsnio taikymo pateikti EP ir Tarybai ataskaitą dėl PSS taikymo, jų poveikio ir galimybių konsultuotis jų suderinimo klausimais. Komisija laikosi nuomonės, kad siūlomas Tarybos metodas galėtų būti maistingumo ženklavimui naudojamų PSS formų peržiūros pagrindu ateityje, ir Tarybos pasiūlymą priima.

Maistingumo informacija. Komisija atmetė EP poziciją dėl privalomų maistinių medžiagų sąrašo išplėtimo (144 pakeitimas). Per pirmąjį svarstymą Taryba priėmė poziciją, kad privalomas deklaravimas turėtų būti išplėstas įtraukiant baltymus. Komisija yra susirūpinusi dėl papildomų išlaidų, kurių turėtų ekonominės veiklos vykdytojai, visų pirma mažosios ir vidutinės įmonės, ir pageidautų trumpo privalomos informacijos sąrašo. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad ir EP ir Taryba pasiūlė įtraukti baltymus, kurie yra vienintelė į Komisijos pasiūlymą neįtraukta pagrindinė maistinė medžiaga, tam gali būti pritarta.

Porcijos maistingumo informacija. Komisijos pasiūlymu nustatyta galimybė, kad esant tam tikroms aplinkybėms gali būti nurodyta tik porcijos maistingumo informacija. EP (313 pakeitimas) ir Taryba savo pozicijose šią galimybę panaikino. Taryba reikalauja, kad visais atvejais būtų nurodyta produkto 100 g arba 100 ml maistingumo informacija, o porcijos maistingumo informacijos nurodymas gali būti laikomas papildomu savanorišku maistingumo deklaravimu. Kita vertus, EP siūlo, kad būtų visada nurodyta produkto 100 g arba 100 ml ir porcijos maistingumo informacija. Komisija laikosi nuomonės, kad EP pasiūlymas yra nepriimtinas, nes jis užkrautų susijusiam pramonės sektoriui papildomą našą. Vertindama Tarybos poziciją, Komisija gali sutikti su tuo, kad vartotojai, gaudami to paties pagrindo maistingumo informaciją, galėtų lengviau palyginti skirtingų maisto produktų maistinę sudėtį.

3.4. Į Tarybos poziciją per pirmąjį svarstymą neįtraukti Europos Parlamento pakeitimai, kuriems Komisija pritaria be pakeitimų arba pakeitus formuluotes

Komisija iš esmės pritarė tam tikriems EP per pirmąjį svarstymą padarytiems pakeitimams, įskaitant kai kuriuos redakcinio pobūdžio pakeitimus. Atvejai, kai aiškiai skyrėsi EP ir Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtos pozicijos, išsamiai aptariami toliau. Taip pat paminėti kai kurie pakeitimai, susiję su esminiais klausimais, dėl kurių į EP poziciją reikėjo įtraukti naujas nuostatas, ir kuriems Komisija iš esmės pritarė, tačiau kurie nebuvo įtraukti į Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją.

Maistingumo deklaravimas maisto produktų pakuotės pagrindiniame regėjimo lauke (pakuotės priekinėje dalyje). Komunikate dėl EP pozicijos Komisija nurodė pritarianti privalomam penkių elementų (energijos, riebalų, sočiųjų riebalų rūgščių, cukraus ir druskos) maistingumo ženklinimui pakuotės priekinėje dalyje (EP 313 pakeitimas); Komisija iš esmės pritarė EP 162 pakeitimui, kad reikės išaiškinti maisto produktams, kurie yra reglamentuojami pagal Direktyvoje 2009/39/EB dėl specialios mitybinės paskirties maisto produktų pateiktą sistemą taikomą reikalavimą dėl ženklinimo priekinėje jų pakuotės dalyje. Pridėtame Komisijos pareiškime visų pirma atkreipiamas dėmesys į tai, kad Komisija apgailestauja dėl Tarybos priimtos pozicijos panaikinti reikalavimą pateikti tam tikrą maistingumo informaciją maisto produktų priekinėje dalyje. Šiuo klausimu Komisija toliau mano, kad ženklinimas priekinėje pakuotės dalyje leistų maisto produktus išigyjantiems vartotojams lengvai pamatyti maistingumo informaciją, ir Komisija pasilieka teisę pritari EP pozicijai nurodyti penkių maistingųjų elementų informaciją pakuotės priekinėje dalyje.

Maisto verslo operatoriaus pavadinimas. EP savo pozicijoje (100 pakeitimas) įpareigoja nurodyti ne tik maisto verslo operatoriaus, kurio vardu arba kurio įmonės pavadinimu platinamas produktas, pavadinimą ir adresą, bet ir paties maisto produkto gamintojo pavadinimą, įmonės pavadinimą arba prekės ženklą. Komisija pritarė EP pasiūlytam pakeitimui. Tačiau Taryba laikosi pozicijos, kad nurodomas maisto verslo operatoriaus pavadinimas turėtų būti nustatyto už ženklinimą atsakingo operatoriaus, t. y. operatoriaus, kurio vardu arba kurio įmonės pavadinimu maisto produktas yra platinamas, arba, jei jis nėra įsisteigęs Europos Sąjungoje, importuotojo į Europos Sąjungos rinką vardu. Komisija toliau remia EP ketinamą priimti poziciją, nes vartotojui būtų teikiama skaidresnė informacija apie produkto gamintoją.

Trumpiausias tinkamumo vartoti terminas. Komisija pritarė EP pozicijai (61 pakeitimas) dėl poreikio išaiškinti datų „suvartoti iki“ ir „tinka vartoti iki“ skirtumus. Neseniai Europos Komisijos užsakymu atliktais tyrimais⁴ nustatyta, kad maisto atliekos sudaro didelę dalį atliekų: buitiniu lygmeniu vidutiniškai 76 kg per metus vienam asmeniui, iš kurių 60 % būtų galima išvengti. Kai kurios tokios nebūtinės atliekos susidaro dėl neteisingai suprantamos ženklinimo data sistemos.

Reglamento taikymo sritis. EP pasiūlė (30 pakeitimas), kad reglamentas neturėtų būti taikomas transporto bendrovių siūlomoms maitinimo paslaugoms, pavyzdžiui, lėktuvuose ir traukiniuose, kurių maršrutai neapsiriboja ES teritorija. Komisija mano, kad būtų verta toliau svarstyti, kaip būtų galima taikyti reglamentą transporto bendrovių siūlomoms maitinimo paslaugoms.

Tame pačiame pakeitime EP taip pat pasiūlė į dėstomąją reglamento dalį įtraukti nuostatą, atspindinčią Komisijos pasiūlymo 15 konstatuojamąją dalį, kad kai kuri veikla nepatenka į reglamento taikymo sritį. Šiuo atveju Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Taryba atidžiai apsvarstė šį klausimą ir nusprendė neįtraukti šios nuostatos į dėstomąją reglamento dalį. Konstatuojamoje dalyje nurodoma sritis, kurioje ketinama taikyti šį reglamentą, todėl Komisija neprieštaravo Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtai pozicijai šiuo klausimu.

⁴ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/reports.htm>

Ingrediento apibrėžtis. Komisijos pirminiame pasiūlyme buvo pateiktas supaprastintas, palyginti su esamais teisės aktais, požiūris į sąvokos „ingredientas“ apibrėžtį. Per tą laiką buvo pastebėta, kad Komisijos pasiūlytas supaprastintas požiūris turi poveikį kitų teisinių tekstų, kuriuose daroma nuoroda į sąvoką „ingredientas“, kaip ji apibrėžta bendrojoje ženklinimo Direktyvoje 2000/13/EB, taikymui. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad Komisijos pirminis pasiūlymas turėtų būti pakeistas atsižvelgiant į 49 EP pakeitimą pakoreguota Direktyvoje 2000/13/EB pateikta „ingrediento“ apibrėžtimi. Šio požiūrio pasikeitimas turėtų poveikį rengiant kai kuriuos kitų straipsnių projektus.

Mėsos, sudarytos iš sujungtų mėsos gabalų, ženklinimas. EP 276 ir 293 pakeitime pasiūlė, kad kai maisto produktas yra mėsa, sudaryta iš sujungtų mėsos gabalų, tai turėtų būti nurodyta pakuotės priekinėje dalyje arba susieta su maisto produkto pavadinimu. Komisija mano, kad šis pasiūlymas užtikrintų, jog vartotojai bus informuoti apie specifines jų perkamų maisto produktų savybes. Komisija iš esmės pritaria ketinimui padaryti pakeitimus, bet mano, kad reikia peržiūrėti šios nuostatos formuluotę.

Mėsos, į kurią pridėta baltymų ir (arba) vandens, ženklinimas. Komisija iš esmės pritarė EP pozicijai, kad tam tikrų mėsos ir žuvies produktų, į kuriuos pridėta baltymų ir (arba) vandens, etiketėse turėtų būti nurodytas pridėtų baltymų šaltinis ir tai, kad į produktą pridėta vandens (207, 226–228 pakeitimai). EP pakeitimai, susiję su pridėtų baltymų ženklinimu, sutampa su tuo, kaip Komisija aiškina galiojančius teisės aktus.

Komisija pritarė kitiems pakeitimams, pavyzdžiui: **dėl pagaminimo datos nurodymo šaldytų produktų etiketėje:** (62, 97, 140, 141 pakeitimai), **dėl mikroįmonėms taikomų išimčių** (104 pakeitimas), **dėl papildomos vartojimo ir laikymo instrukcijų informacijos** (142 pakeitimas), **dėl savanoriško ženklinimo terminais „vegetariškas ir veganiškas“ kriterijų nustatymo** (175 pakeitimas), **dėl dešrų žarnų** (229 pakeitimas). Jei šie pakeitimai būtų nagrinėjami per antrąją svarstymą, Komisija būtų linkusi apsvarstyti galimybę įtraukti susijusias nuostatas.

3.5. Komisijos ir Tarybos atmesti ir į Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją neįtraukti Europos Parlamento pakeitimai

Įskaitomumas. EP pozicijai dėl įskaitomumo (53, 334, 111–113 pakeitimai), kurioje buvo panaikintas reikalavimas dėl mažiausio šrifto dydžio ir pasiūlyta, kad įskaitomumo kriterijai turėtų būti nustatyti gairėse, Komisija nepritarė. Taryba po pirmojo svarstymo priimtoje pozicijoje dėl įskaitomumo nepanaikina reglamente nurodyto išmatuojamo kriterijaus ir padeda išaiškinti šią nuostatą įtraukdama nuorodą dėl mažiausio šrifto dydžio išmatavimo. Komisija laikosi nuomonės, kad Tarybos pozicija dėl mažiausio šrifto dydžio kriterijų pagerina pirminį pasiūlymą, ir jai pritaria.

Reglamento taikymo sritis. Po pirmojo svarstymo priimtoje pozicijoje Taryba pritaria Komisijos pasiūlymui į reglamento taikymo sritį įtraukti visus galutiniam vartotojui skirtus maisto produktus, ir bendram vartotojų požiūriu pagrįstam reglamento tikslui. Po pirmojo svarstymo priimtai EP pozicijai reglamentą taikyti tik fasuotiems maisto produktams (38 ir 39 pakeitimai) ir reglamente skirti mažiau dėmesio vartotojui (66 pakeitimas) nepritarė nei Komisija nei Taryba.

Maistingumo informacija. Komisija nepritarė daugeliui EP po pirmojo svarstymo priimtų naujų nuostatų, susijusių su tam tikrais maistingumo informacijos aspektais. Pavyzdžiui, privalomo maistinių medžiagų sąrašo išplėtimui, siekiant įtraukti baltymus, laštelieną ir trans-riebalus (144 pakeitimas), ir papildomų savanoriškai naudojamų maistinių medžiagų sąrašo išplėtimui (145 pakeitimas); Komisija laikėsi nuomonės, kad pakartojant informaciją apie energiją specialiaime formate pakuotės priekinėje dalyje informacija yra dubliuojama (158 pakeitimas); Komisijos nuomone, reikalavimas įtraukti pareiškimą dėl orientacinio suvartojamo kiekio (151 pakeitimas), yra nereikalingas; nereikalinga ir daugelis siūlomų privalomo maistingumo ženklavimo išimčių; ir nuorodos į Tarptautinę energijos matavimo (kJ) vienetų sistemą panaikinimas (246, 248, 319 pakeitimai). Į Tarybos poziciją, kuri buvo priimta po pirmojo svarstymo, šie EP pasiūlyti pakeitimai nėra įtraukti.

Alkoholiniai gėrimai. Komisija nepritarė EP pozicijai nereikalauti alkoholinių gėrimų ingredientų sąrašo ir maistingumo informacijos tol, kol nėra pateikta Komisijos ataskaita (145 ir 294 pakeitimai). Taryba savo pozicijoje siūlo, kad leidimas nereikalauti ingredientų sąrašo ir maistingumo deklaracijos turėtų būti išplėstas įtraukiant konkurencingais laikomus alkoholinius gėrimus ir tuos, kuriems tokia išimtis jau numatyta pagal Komisijos pasiūlymą. Komisija gali pritarti požiūriui konkurencingiems produktams taikyti tokias pat sąlygas. Tačiau Komisija laikosi nuomonės, kad yra būtina pateikti informaciją apie ingredientus ir maistingąsias medžiagas ant paruoštų gerti maišytų alkoholinių gėrimų.

Kilmės ženklavimas. Tarybos pasiūlyme dėl kilmės ženklavimo laikomasi Komisijos pasiūlyme pateikto principo, kad kai yra nurodyta maisto produkto kilmė ir pagrindinio ingrediento kilmės šalis nėra ta vieta, kurioje produktas paskutinį kartą buvo apskritai iš esmės pakeistas, turėtų būti nurodyta ir pirminio ingrediento kilmė. EP savo pozicijoje laikėsi nuomonės, kad šią nuostatą reikia panaikinti (172 pakeitimas), tačiau Komisijai tai nėra priimtina, nes šia nuostata siekiama išvengti galimai klaidinančio kilmės nurodymo.

3.6. Naujos Tarybos įtrauktos nuostatos

Įskaitomumas. Kaip jau buvo paminėta, Taryba savo tekste pritaria Komisijos pasiūlymui, kad nuostata dėl mažiausio šrifto dydžio būtų įtraukta į reglamentą, ir įtraukia svarbų paaiškinimą kaip turėtų būti nustatytas šrifto dydis. Komisija laikosi nuomonės, kad Tarybos pozicija dėl mažiausio šrifto dydžio kriterijų pagerina pirminį pasiūlymą.

Alergijas ar netoleravimą sukeliančių medžiagų ženklavimas. Taryba siūlo, kad straipsnyje dėl alergijas ar netoleravimą sukeliančių tam tikrų medžiagų ženklavimo būtų aiškiau išdėstytas tekstas dėl produktų, ant kurių nėra pateiktas ingredientų sąrašas, ženklavimo metodo. Šis paaiškinimas yra tinkamas ir jam gali būti iš esmės pritarta, nes pasiūlymas atitinka esamas šių medžiagų ženklavimo taisykles. Tačiau kaip minėta anksčiau, Komisija norėtų pakeisti apibrėžiant sąvoką „ingredientas“ taikomą požiūrį.

Grynasis kiekis. Taryba po pirmojo svarstymo priimtoje pozicijoje atnaujina galimybę valstybėms narėms toliau taikyti tas pačias taisykles dėl tam tikrų maisto produktų grynojo kiekio išraiškos kitu būdu, nei tai numatyta reglamente. Komisija gali pritarti šiam pasiūlymui, kuris leistų tol, kol nėra išsamių ES taisyklių, nurodant

tam tikrų kategorijų maisto produktų grynąjį kiekį, toliau taikyti esamą metodą, visų pirma atvejais, kai to paties produkto būklė gali būti skysta arba kieta.

Maisto produktų, turinčių kofeino, ženklėjimas. Dalį 2002 m. birželio 18 d. Komisijos direktyvos 2002/67/EB dėl maisto produktų, turinčių chinino ir kofeino, ženklėjimo (priimtos pagal Direktyvą 2000/13/EB), įgyvendinimo taisyklių sudaro specialiosios tam tikrų gėrimų, kurių sudėtyje yra kofeino, ženklėjimo taisyklės. Taryba po pirmojo svarstymo priimtoje pozicijoje siūlo, kad etiketėje pateiktame teiginyje taip pat būtų nurodyta, kad produktai yra netinkami nėščiosioms ir mažiems vaikams. Tarybos po pirmojo svarstymo priimtoje pozicijoje teigiama, kad specialiosios ženklėjimo taisyklės taip pat turėtų būti taikomos ženklėjant maisto produktus, į kuriuos maistingumo arba fiziologiniais tikslais pridėta kofeino. Komisija pritaria principui, kad maisto produktai, į kuriuos pridėta kofeino siekiant poveikio maistingumo arba fiziologiniais tikslais, būtų ženklėjami etiketėmis, kuriuose būtų pateikta tokių produktų vartojimo informacija specialioms gyventojų grupėms, kurios buvo aptartos turimose mokslinėse rekomendacijose⁵.

Galutinės nuostatos ir pereinamieji laikotarpiai (45 straipsnis, 54 konstatuojamoji dalis). Europos Parlamentas 194 pakeitime pasiūlė Komisijos pasiūlymą labai mažoms įmonėms (turinčioms mažiau kaip 10 darbuotojų) suteikti pereinamąjį 2 metų laikotarpį, per kurį jos pasirengtų laikytis privalomo maistingumo ženklėjimo reikalavimo, pakeisti ir tokį pereinamąjį laikotarpį suteikti ir įmonėms, kuriose dirba mažiau nei 100 darbuotojų. Komisija EP pakeitimą atmetė.

Kalbant apie taikymo datą, Tarybos tekste siūloma, kad vietoj maistingumo ženklėjimo taisyklių taikymo dviem etapais, kai mikroįmonėms prisitaikymo tikslais suteikiami papildomi 2 metai, tais atvejais, kai maistingumo informacija yra pateikiama, ji turėtų atitikti naujus reikalavimus praėjus trims metams nuo reglamento įsigaliojimo. Tačiau įpareigojimas pateikti maistingumo informaciją bus taikomas tik praėjus 5 metams nuo reglamento įsigaliojimo.

Taryba savo pozicijoje pateikia naują nuostatą, kurioje nurodyta, kad naujam reikalavimų taikymui turėtų būti nustatytas pereinamasis laikotarpis, ir kad produktai, pateikti rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, gali būti toliau parduodami tol, kol pasibaigs jų atsargos. Ji taip pat siūlo, kad reglamentas būtų taikomas nuo bet kurių kalendorinių metų balandžio 1 d., išskyrus atvejus, kai reikia imtis skubių priemonių. Komisijai Tarybos pozicija dėl reglamento ir pereinamojo laikotarpio priemonių taikymo yra priimtina.

Delegavimas ir įgaliojimų perdavimas, remiantis tekstu. Įgaliojimų perdavimo suderinimas Tarybos pozicijoje iš esmės atitinka Komisijos metodą ir yra tinkamas perduodant siūlomos apimties įgaliojimus. Nustatyta keletas skirtumų, palyginti su Komisijos metodu, kuris buvo taikomas atsakant į EP nuomonę, tačiau atsižvelgiant į pirmininkaujančios valstybės narės pateiktą tekstą, įgaliojimų perdavimas yra tinkamas ir jam gali būti pritarta, išskyrus siūlomus įgyvendinimo įgaliojimus, susijusius su priemonėmis dėl privalomo mėsos kilmės ženklėjimo.

Komisijai yra priimtini ir kiti, toliau nurodyti Tarybos nustatyti pakeitimai:

⁵ Maisto produktų mokslinio komiteto 1999 m. sausio 21 d. nuomonė dėl kofeino ir kitų medžiagų, naudojamų kaip ingredientai energetiniuose gėrimuose.

- galimybė įtraukti teiginį, kuriuo paaiškinama, kad druskos maistingumo deklaracija yra susijusi su natūraliai esančiu natrio chloridu ir (arba) druska. Šiuo savanorišku ženkliniu suteikiama aiškumo;
- skyrius dėl nacionalinių priemonių. Taryba iš dalies pakeitė Komisijos pirminio pasiūlymo 37 straipsnį, ir šiuo pakeitimu paaiškinama skyriaus nuostatų taikymo sritis;
- V priedas. Nauji reikalavimai dėl ženklinimo terminu „atitirpinta“;
- VI B priedas. Įpareigojimas nurodyti, ar hidrintas aliejus ar riebalai yra hidrinti visiškai ar iš dalies;
- IX priedas. Išimties dėl termino „tinka vartoti iki“ taikymo panaikinimas tam tikrų produktų atžvilgiu;
- XI priedas. Daugelio vitaminų ir mineralinių medžiagų referencinio kiekio pakeitimas;
- siūlomam priedo, kuriame pateikiama vitaminų ir mineralinių medžiagų pateikimo tvarka (Komisijos pirminio pasiūlymo XIII priedas) supaprastinimui yra pritariama.

3.7. Pagrindinės problemos priimant Tarybos poziciją per pirmąjį svarstymą

Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtoje pozicijoje yra elementų, nesusijusių su Komisijos pasiūlymu. Jie, kaip pažymėta pirmiau, yra visų pirma susiję su tam tikrais maistingumo ženklinimo, kilmės ženklinimo, gamintojo pavadinimo nurodymo ir ingrediento apibrėžties, aspektais.

4. IŠVADA

Komisija laikosi nuomonės, kad Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtoje pozicijoje yra elementų, nesusijusių su Komisijos pasiūlymu. Nors yra neišspręstų klausimų, tam, kad teisės aktų leidybos procesas vyktų toliau, Komisija neprieštaravo Tarybos kvalifikuota balsų dauguma priimtai pozicijai.

Komisija pridėtame pareiškime nurodė Tarybai, kad ji labiausiai apgailestauja dėl Tarybos sprendimo panaikinti reikalavimą dėl maistingumo deklaravimo pakuotės priekinėje dalyje.

PRIEDAS

Komisijos pareiškimas

Siekdama kompromiso, Komisija neprieštaraus kvalifikuota balsų dauguma priimto pirmininkaujančios valstybės narės dokumento tekstui, nors liko neišspręstų klausimų dėl to, kad pirmininkaujančios valstybės narės dokumento tekste kai kuriais elementais nukrypstama nuo Komisijos pasiūlymo ir kelių teisinių elementų, kuriuos reikia suderinti su Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo. Be to, Taryba neįvertino Europos Parlamento po pirmojo svarstymo priimtos nuomonės ir atitinkamai EP pakeitimai, kuriems Komisija nurodė pritarianti, nėra aptarti pirmininkaujančios valstybės narės dokumento tekste.

Visų pirma Komisija apgailestauja, kad Taryba nusprendė panaikinti reikalavimą dėl maistingumo deklaravimo pakuotės priekinėje dalyje. Komisija mano, kad taip sumažinama nauda, kurią galėtų gauti vartotojai, jei maistingumo deklaravimas būtų privalomas, ir yra įsitikinusi nauda, kurią vartotojai galėtų gauti, jei būtų naudojamas atitinkamas ženklavimas pakuotės priekinėje dalyje: išgydami maisto produktus, vartotojai galėtų iškart matyti maistingumo informaciją.